

Izbjeglice

Prije rata, manjine su mirno živjele u Hrvatskoj, a hrvatski Srbi bili su dobro integrirani u društvo, čak u tolikoj mjeri da nisu niti činili službeno manjinu - rat je promijenio mnogo toga u Hrvatskoj i jedan od negativnih aspekata bila je patnja kroz koju su prošli srpski civili.

Otprilike polovica od 700.000 hrvatskih Srba koji su živjeli u Hrvatskoj napustilo je zemlju, smjestivši se uglavnom u Vojvodini. Nakon okončanja sukoba, neke od izbjeglica, otprilike 130.000 ljudi, vratilo se u Hrvatsku, dok se gotovo isti broj nastanio u Srbiji. Preostalih oko 80.000 izbjeglica smješteni su u otprilike 500 kolektivnih centara nedaleko od Novog Sada, od kojih postoji još njih 89.

Jedanaest godina nakon otvaranja Misije OESS-a u Republici Hrvatskoj, kojoj je pitanje povratka i integracije uvijek bio jedan od glavnih prioriteta, voditelj Misije službeno je posjetio kolektivni centar „Planum“ u Staroj Pazovi u Vojvodini, zajedno s nekoliko čelnika vladinih i nevladinih izbjegličkih udruga.

Rezultat posjeta bio je iznimno poučan i, u konačnici, pokazatelj granica napora koje ulažu Hrvatska i Srbija. Zagreb je pokazao dobru volju da pokuša osigurati povratak izbjeglica u mjesta njihovog podrijetla ali je podbacio – barem trenutačno – u osiguranju uvjeta potrebnih za poticanje povratka: kuće još uvijek nisu izgrađene i neće ni biti barem do 2010. godine, društveno i gospodarsko okruženje nije poticajno za povratak, a pomirba još uvijek nije rasprostranjena realnost.

S druge strane, Srbija se ne može pohvaliti rezultatima koji idu u prilog

integraciji izbjeglica. Osamdeset tisuća izbjeglica živi u skromnim uvjetima u velikim barakama bez kuhinja, kupaonica, tuševa ili tople vode. Pa ipak, izbjeglice su zahvalne Srbiji koja je unatoč teškim poslijeratnim uvjetima uspjela pružiti utočište ljudima koji su izgubili sve.

također treba pokušati pomoći objema državama te široj regiji pogođenoj tim okrutnim ratom.

Slijedom ogromnog i pohvalnog napora kojeg je uložila srpska pokrajina Vojvodina, u ovim centrima okupljena je polovica

Veleposlanik
Jorge Fuentes sa
šestomjesečnom
bebom rođenom u
kolektivnom centru
u Vojvodini

Ne treba zaboraviti kako su ovi ljudi nevini, kako nisu kriminalci i najžalosnije od svega, kako većina njih čak nisu ni bivši borci. Pobjegli su iz straha da će postati žrtve rata kojeg niti su započeli niti su željeli.

Danas mnogi od njih ne znaju žele li se vratiti u Hrvatsku, ostati u Srbiji ili emigrirati u neku treću zemlju u kojoj neće nužno biti dobrodošli.

Međunarodna zajednica ima dug solidarnosti prema tim izbjeglicama. Hrvatska ima dužnost poželjeti im dobrodošlicu ako se oni odluče vratiti. Srbija ima obvezu poboljšati uvjete njihovog stanovanja ako se oni žele odreći statusa izbjeglice i u potpunosti se integrirati. Međunarodna zajednica

svih izbjeglica u zemlji, u njima su smješteni i mladi i ljude srednje dobi i oni stariji. U „Planumu“ također imaju i šestomjesečnu bebu koja odrasta u veselu, zdravu i snažnu princezu. Nužno je da se njoj i svim ostalim bebama u kolektivnim centrima omogući odrastanje i razvoj u normalnim uvjetima kako ne bi mislili da su pretrpanost, hladna voda i neimaština dio normalnih životnih uvjeta na naprednom kontinentu Europe.

Veleposlanik Jorge Fuentes
voditelj Misije

2. veljače - Sastanak s belgijskim ministrom vanjskih poslova, g. Karelom de Guchtom, zajedno s veleposlanikom Vincentom Degertom, voditeljem Izaslanstva Europske komisije u RH, g. Jean-Claud Concolatom, voditeljem Ureda UNHCR-a i Thomasom Ossorinom, voditeljem Ureda haškog tribunala u Zagrebu

8. veljače - Konferencija o „Utvrdivanju istine nakon oružanog sukoba“, koju je otvorio predsjednik Mešić, u organizaciji Documente - centra za suočavanje s prošlošću, Centra za humanitarno pravo iz Beograda te Istraživačko dokumentacionog centra iz Sarajeva

9. veljače - Sastanak s ministrom znanosti, obrazovanja i športa, dr. Draganom Primorcem

12. veljače - Sastanak s premijerom, dr. Ivom Sanaderom i državnim tajnikom, g. Hidajetom Biščevićem

13. veljače - Jutarnji sastanak s ministrom unutarnjih poslova, g. Ivicom Kirinom

16. - 17. veljače - Posjet Kolektivnom centru „Planum“ u Novoj Pazovi, u Vojvodini

19. veljače - Radni ručak s pomoćnikom Visokog povjerenika (UNHCR-a), Erikom Feller, zamjenikom direktora Regionalnog ureda za Europu Udom Janzom i J.C. Concolatom

23. veljače - Plenarni sastanak s ministricom Grabar-Kitarović, državnim tajnikom Biščevićem, A. Palarićem, i dr.

27. veljače - Seminar o provedbi Zakona o strancima, u Hotelu Millenium u Opatiji, u organizaciji Odjela za povratak i integraciju (uz nazočnost pomoćnika ministra unutarnjih poslova i voditelja UNHCR-a)

28. veljače - 1. ožujka - Posjet Područnom uredu Gospić s veleposlanicama Austrije i Španjolske

Okrugli stol OESS-a u Opatiji

Vratite se i ostanite: Policija proučava nove mehanizme za reguliranje statusa povratnika

Od 27. – 28. veljače Misija je u suradnji s Uredom Visokog povjerenika UN-a za izbjeglice u RH organizirala dvodnevni sastanak u Opatiji kako bi potakla ujednačenu provedbu Zakona o strancima. To bi trebalo pomoći gotovo 2000 osoba stalno nastanjenih u Hrvatskoj prije 1991. godine da po prvi put dobiju hrvatsko državljanstvo. Viši dužnosnici Ministarstva unutarnjih poslova (MUP) i Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka nazočili su sastanku zajedno s predstavnicima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i 35 policijskih dužnosnika izravno odgovornih za provedbu mjerodavnih odredbi Zakona o strancima. Policijski dužnosnici bili su zahvalni za

Djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova sudjeluju u radionici održanoj u Opatiji, 27. veljače 2007.

pruženu im mogućnost upoznavanja sa svim detaljima novog plana, definiranog člankom 47 (3) Zakona o strancima. Štoviše, bili su u mogućnosti analizirati različite pojedinačne predmete s kojima se mogu susresti na terenu te im je savjetovano kako postupiti u istima. Prema prethodnom mehanizmu (članak 115 istoga Zakona), Misija je zabilježila kako su različiti predmeti obrađivani na različit način u policijskim upravama u raznim dijelovima Hrvatske.

Pod uvjetom da se mehanizam provodi ujednačeno i uz potrebne zaštitne mjere, ovom novom mjerom trebalo bi se trajno riješiti to pitanje te ukinuti *de facto* status bez državljanstva za građane koji imaju stvarne i autentične veze s Hrvatskom. Oni su korisnici novog sustava, što bi im otvorilo vrata za stjecanje državljanstva.

S lijeva na desno: Žarko Katić, pomoćnik ministra unutarnjih poslova, voditelj Misije, Jean Claude Concolato, predstavnik UNHCR-a te Ivica Buconjić, državni tajnik MUP-a

Magdalena Spalinska, dužnosnica Odjela za povratak i integraciju

Oproštaj od naših dragih kolega

Voditelj Misije i Jasmina Kovačević, tajnica voditelja Misije, uručuju oproštajni poklon Marku Fawcettu, bivšem voditelju Izvršnog odjela, 26. veljače 2007. godine

Voditelj Misije i članovi na oproštajnom domjenku bivše glasnogovornice Antonelle Cerasino u Glavnom uredu, 9. ožujka

VIP galerija

Djelomičan pregled galerije osoba koje su do sada posjetile Misiju: predsjednik Republike Hrvatske, predsjednik Vlade, glavni tajnik OESS-a, ministrica vanjskih poslova, ministar mora, turizma, prometa i razvitka, ministrica pravosuđa, ministrica zaštite okoliša, ministar unutarnjih poslova, predsjednici Vrhovnog i Ustavnog suda, ravnatelj Hrvatske radio-televizije, ravnateljica HINE, gradonačelnici Zagreba i Velike Gorice, glavni državni odvjetnik, pučki pravobranitelj, ravnatelj policije, predstavnik srpske nacionalne manjine u Saboru, saborski zastupnici iz redova oporbe, rektorica Sveučilišta u Zagrebu i predsjednik Instituta za međunarodne odnose (IMO).

Izbjeglice...

Voditelj Misije i Ratko Bubalo, poznati aktivist za građanska prava srpskih izbjeglica iz Hrvatske u Srbiji, 16. veljače 2007.

Sastanak u Novom Sadu s predstavnicima Izvršnog vijeća za izbjeglice i interno raseljene osobe Vojvodine, 16. veljače 2007.

Veleposlanik Hans Ola Urstad, voditelj Misije OESS-a u Srbiji, veleposlanik Jorge Fuentes, voditelj Misije OESS-a u Hrvatskoj, Lennart Kotsalainen, predstavnik UNHCR-a u Srbiji u posjetu kolektivnom centru 'Planum' u Staroj Pazovi, 16. veljače 2007.

Voditelj Misije posjetio je 16. veljače Vojvodinu kako bi se upoznao sa situacijom s kojom su suočene hrvatske izbjeglice srpske nacionalnosti koje još uvijek iščekuju trajno rješenje njihove izbjegličke agonije koja traje već dvanaest godina. Posjet je omogućila i organizirala Misija OESS-a u Srbiji čiji se voditelj, veleposlanik Urstad, na putu ljubazno pridružio voditelju Misije zajedno s voditeljem Ureda UNHCR-a u Srbiji, g. Lennartom Kotsalainenom i veleposlanikom Republike Srbije u Hrvatskoj, njegovom ekselencijom Radivojem Cvetičaninom.

Prva i možda najznačajnija etapa ovoga puta bio je posjet kolektivnom centru 'Planum' u Staroj Pazovi, udaljenom otprilike 30 km od Beograda. Ovo je jedan od 90 preostalih službenih kolektivnih centara u Srbiji koji su službeno pod upravom Komesarijata Republike Srbije za izbjeglice u kome se još uvijek nalazi otprilike 40 izbjeglica, hrvatskih Srba, uglavnom s područja Knina. Razgovor s njima bio je pomalo neobičan za člana Misije iz Hrvatske. Doslovno nitko od njih nije bio zainteresiran za povratak u Hrvatsku, niti je imao neki poseban zahtjev ili problem vezano uz hrvatsku administraciju (izuzev jedne gospođe koja ima probleme s pre-kategorizacijom njezine oštećene kuće te odgodom u izdavanju potvrde o državljanstvu). Ostale izbjeglice u kolektivnom centru uglavnom se oslanjaju na pružanje stambenog zbrinjavanja od strane srbijanskih vlasti što bi se trebalo materijalizirati kroz izgradnju socijalnih stanova koje će financirati Banka za razvoj Vijeća Europe.

Životni uvjeti u 'Planumu' bez sumnje su mnogo lošiji od onih u većini kolektivnih centara u Hrvatskoj. To se posebice odnosi na nedostatak sanitarija, što cijelu situaciju čini još kritičnijom. U Novom Sadu, preciznije u sjedištu Vojvodine, međunarodna delegacija susrela se s predstavnicima Izvršnog vijeća Vojvodine za izbjegle i interno raseljene osobe. Od posebne važnosti u tom pogledu bila je ponovna najava osnivanja fonda koji će omogućiti lokalnu integraciju srpskih izbjeglica iz Hrvatske u Vojvodini putem kupnje i dodjele malih seoskih kućanstava jednom ograničenom broju izbjegličkih obitelji (najmanje 50 tijekom 2007. godine).

Posljednja i veoma ilustrativna faza posjeta odigrala se kasno poslijepodne u prostorijama Humanitarnog centra za integraciju i toleranciju, tijekom susreta s g. Ratkom Bubalom, jednim od najpoznatijih aktivista za građanska prava srpskih izbjeglica iz Hrvatske u Srbiji. Gospodin Bubalo dao je dojmljiv sažetak problema s kojima se suočavaju izbjeglice u Vojvodini, posebice kada je riječ o otežanom pristupu stambenom zbrinjavanju, dokumentima i pravima na mirovinu. S tim u svezi, nije bilo neobično primijetiti kako se problemi s kojima se suočavaju izbjeglice u Srbiji ne razlikuju od onih s kojima se suočavaju izbjeglice u Hrvatskoj, ali su, u određenoj mjeri, izraženiji uslijed psihološkog opterećenja činjenicom kako se nalaze u izbjeglištvu.

Christian Loda, voditelj Ureda za povratak i integraciju

...i povratnici

Iako su se općenito uvjeti za povratnike u zadarsko zaleđe postupno popravili tijekom proteklih nekoliko godina, mladi ljudi još su uvijek suočeni s nesigurnom budućnošću uslijed slabih mogućnosti zapošljavanja. Stopa nezaposlenosti na području Gračaca i Obrovca kreće se između 40 i 60%. Povratnici Srbi rijetko su u mogućnosti izdržavati se u gospodarskom smislu. Suočeni s izborom između ostanka i odlaska kako bi živjeli negdje drugdje, oni koji odluče ostati često se u potpunosti predaju teškim uvjetima života, pri čemu u mnogim slučajevima gube volju za poduzimanjem inicijativa. Kako bismo dobili uvid u situaciju iz prve ruke, Goran Zelić, star 21 godinu, srpski povratnik u selo Bogatnik u blizini Obrovca, podijelio je svoje misli i planove za budućnost s nama, djelatnicima Područnog ureda u Zadru.

Po povratku iz Srbije gdje je proveo nekoliko godina tijekom i nakon rata s rođacima u Beogradu i Novom Sadu, g. Zelić je pohađao lokalnu srednju školu. Međutim, kako se konstantno osjećao izložen diskriminaciji, napustio je školu dvije godine prije mature.

Bez obzira na to, pokušavajući zadržati pozitivan stav, Goran smatra kako se, općenito gledajući, etničke napetosti na tom području smanjuju. No, iako su međuetnička suradnja i tolerancija značajno napredovale tijekom posljednjih godina, g. Zelić još uvijek nema mnogo prijatelja koji su hrvatske nacionalnosti.

Unatoč ograničenim mogućnostima zarađivanja za život, Goran ipak ne razmišlja o ponovnom odlasku u Srbiju. Iako njegove dvije sestre i brojni rođaci žive u Beogradu, on kaže kako se tamošnji ljudi prema njemu ponašaju kao prema neželjenom strancu te stoga preferira ostanak u Hrvatskoj.

Poput mnogih mladih ljudi na tom području, Goran nikada nije posjetio niti jednu zemlju izvan teritorija bivše Jugoslavije te, iako je razmišljao o tome da ode u inozemstvo raditi, smatra kako perspektive zarađivanja za život u drugoj zemlji, gdje bi morao naučiti druge običaje i drugi jezik, nisu tako svijetle bez odgovarajućeg obrazovanja.

Iako izražava velik interes za informatičku tehnologiju te razmišlja o mogućoj karijeri na tom polju, Goran ipak nema svoje vlastito računalo. Uzimajući u obzir rastuću važnost računalne pismenosti i gospodarski potencijal koji se krije u informatičkoj tehnologiji, djelatnici Područnog ureda Zadar prikupili su novac i donirali Goranu potpuno opremljeno računalo. U nadi kako će se ovo pokazati kao korisno oruđe putem kojeg će on biti u mogućnosti aktivnije uzeti budućnost u svoje ruke, želimo g. Zeliću sve najbolje.

Goran Obrovac
Područni ured Zadar

Delegacije Misije OESS-a u Hrvatskoj i Misije OESS-a u Srbiji u posjetu kolektivnom centru u Staroj Pazovi, Vojvodina, 16. veljače 2007. Centar je dom za četrdesetak izbjeglica, uglavnom iz južne Hrvatske.

Veleposlanik Republike Srbije u Hrvatskoj, Radivoj Cvetičanin i voditelj Misije u Staroj Pazovi, 16. veljače 2007.

S lijeva na desno: Carl Lindstrand (pripravnik), Michele Sabatini, djelatnik Odjela za povratak i integraciju i Goran Zelić, pretražuju Internet na novom računalu

Hrvatski suci bolje opremljeni za rad u promijenjenom pravnom okruženju

Kao dio fonda za projekte Odjela za vladavinu prava za 2006. godinu, Misija OESS-a u Republici Hrvatskoj financirala je kupovinu pravne literature za hrvatske sudove kako bi suci i državni odvjetnici bili bolje opremljeni za rad u promijenjenom pravnom okruženju. S ciljem pomaganja razvoja sudačkih praktičnih vještina na području građanskog i kaznenog prava, donirane knjige poslužit će kao referentna biblioteka u njihovom radu.

Promijenjeno pravno okruženje i potreba za prilagodbom

Tijekom proteklih godina, Hrvatska je morala proći kroz proces tranzicije, a težina pretvorbe nije mimoišla ni pravosuđe. Hrvatski suci moraju se konstantno prilagođavati promijenjenom pravnom okruženju te provoditi zakone u skladu s međunarodnim standardima ljudskih prava.

Djelatnici Područnog ureda Gospić doniraju pravnu literaturu sudovima u Lici, Gospić, veljača 2007.

„Proces prilagodbe hrvatskih zakona standardima Europske unije nalaže potrebu za konstantnim profesionalnim usavršavanjem naših sudaca koji dobivaju znanje iz konvencionalnih pravnih izvora, sudske prakse te, naravno, pravne literature koju je OESS učinio dostupnom ovom vrijednom donacijom“, izjavila je Dubravka Rudelić, predsjednica Županijskog suda u Gospiću.

Donacija pravne literature

Tijekom godina, područni uredi Misije primijetili su kako lokalnim sudovima i državnim odvjetništvima, uglavnom na ratom pogođenim područjima, nedostaje osnovna pravna literatura. Stoga je donacija pravnih knjiga, posebice onih koje sadrže komentare na zakone, bila toplo primljena od strane sudova koji su donaciju zaprimili. „Koncem siječnja Misija je izdvojila EUR 3.300 za pravne knjige koje su kupljene na kraju 2006. godine iz nepotrošenih sredstava za projekte Odjela za vladavinu prava za 2006. godinu za područne urede u Gospiću, Karlovcu, Sisku i Pakracu, a koji su ih distribuirali po sudovima na njihovom području djelovanja“, izjavila je Mary Wyckoff, voditeljica Odjela za vladavinu prava Misije OESS-a. „Iznos novca bio je malen, ali očito mnogo znači lokalnim sucima

koji često ostanu izostavljeni iz velikih planova reforme“. „Najvažnija svrha donacije je poboljšati i olakšati rad sudova“, izjavila je tijekom uručivanja donacije Sandra Horina, voditeljica Područnog ureda OESS-a u Gospiću.

Stupanj profesionalnog znanja

Samo kvalitetan sudac, kao nositelj zakonodavne vlasti, može biti neovisan i nepristran u svome radu. Jedan od elemenata za ocjenjivanje njihovih kvaliteta je stupanj profesionalnog znanja kojega oni moraju nadograđivati dokle god obnašaju sudačku dužnost. „Vrlo smo zadovoljni što smo primili ovu donaciju. Naime, osim osnovne potrebe za profesionalnim usavršavanjem, naši suci također imaju intelektualnu želju za doseganjem modernih dostignuća na području pravne znanosti i prakse“, izjavila je Tatjana Radaković-Basić, predsjednica Općinskog suda u Gospiću.

Donirana literatura svakako će pomoći sucima u tom pogledu.

Vladimirka Telenta
viša djelatnica za programe

Vinodolski zakonik donesen je 1288. godine, tijekom vladavine Frankopana. Riječ je o jednom od najvrednijih povijesnih i pravnih dokumenata. Napisan je na hrvatskom jeziku i na glagoljici. Zakonik je sastavilo posebno povjerenstvo koje su odabrali predstavnici devet dvoraca (županijskih okruga) Vinodola te skupština stanovnika Vinodola. Riječ je o zakonu koji prvenstveno štiti interese feudalaca. Vinodolski zakonik sadrži novine u različitim granama prava: upravnom pravu, kaznenom pravu i procesnom pravu. Riječ je o važnom spomeniku starog hrvatskog običajnog prava koji, istovremeno, otkriva proces feudalizacije Hrvatske i pruža dokaze o visokoj razini društvenog razvoja vinodolskog područja u 13. stoljeću.

Vinodolski zakonik

Dvorac Drivenik u Vinodolu, Primorsko-goranska županija, jedan od devet dvoraca čiji su predstavnici potpisali Vinodolski zakonik.

Odjel za povratak i integraciju

Masovni odlazak otprilike 300.000 Srba iz Hrvatske nakon hrvatskih akcija 1995. godine bio je za tako malu zemlju događaj ogromnih razmjera. On se još uvijek nazire u sudbinama ljudi koji su se u to vrijeme priključili kolonama izbjeglica i oblikuje stvarnost Hrvatske dvanaest godina nakon rata.

Kada su Srbi pobjegli, njihova je imovina često bila pljačkana i uništena ratnim aktivnostima, zajedno s najvećim dijelom infrastrukture. Kasnije su njihove prazne kuće korištene za smještaj izbjeglica hrvatske nacionalnosti koji su također pobjegli spašavajući živote iz susjedne Bosne i Hercegovine. Napuštene srpske društvene stanove preuzele su hrvatske vlasti.

Odjel za povratak i integraciju (R&I) radi zajedno s hrvatskim vlastima na iznalaženju rješenja za sva ova pitanja. Cilj je osigurati najbolje moguće uvjete za povratak svih Srba koji to žele učiniti – što je jedna od najvažnijih zadaća obuhvaćenih mandatom Misije OEES-a u Republici Hrvatskoj.

R&I osnovan je 1998. godine kada je Vlada službeno započela proces povratka u Hrvatsku. Kako su problemi uslijed hitnosti rješavanja smanjeni tijekom godina jer su uspostavljeni pravni i upravni mehanizmi, a one izbjeglice koje su bile najviše zainteresirane za povratak vratile su se u Hrvatsku, R&I Odjel bio je u mogućnosti postupno smanjiti broj svojih djelatnika. Trenutačno u njemu radi 18 domaćih i međunarodnih članova Misije, od toga njih četvoro u Glavnom uredu Misije pod vodstvom Christiana Lode, voditelja Odjela, koji je u studenome 2005. preuzeo dužnost od dugogodišnjeg voditelja Odjela, Axela Jaenickea. Preostali dio tima prati proces povratka u područnim uredima diljem ratom pogođenih područja ove zemlje.

S lijeva na desno: Vera Milovanović-Gedošević, Nivenka Lukin, Magdalena Spalinska i Maja Andrić-Lužaić

Odjel se bavi nekima od ključnih pitanja složenog fenomena povratka. Prije svega, Odjel radi na pitanju dostupnosti stambenog smještaja, što je osnovni preduvjet za dostojanstven povratak. Bez doma u kojem se može živjeti, povratak ne može niti započeti. U tom kontekstu, Misija je pružala savjete i pratila veliki pothvat obnove. Otprilike 190.000 kuća oštećeno je tijekom ratnih aktivnosti u Hrvatskoj i gotovo sve su do danas obnovljene. Unatoč našim naporima, uvjeti sadržani u Zakonu o obnovi strogo su definirani, uslijed čega mnoge izbjeglice nisu bile u mogućnosti okoristiti se ovim vrijednim i brzim oblikom državne pomoći. Mnogi od njih morali su podnijeti zahtjev za različite oblike stambenog zbrinjavanja kako bi popravili svoja uništena boravišta – rezultat čega je da još uvijek čekaju na pomoć jer programi stambenog zbrinjavanja nisu u potpunosti u funkciji, a sretni korisnici tih programa izuzetno su rijetki.

Tim Misije za povratak i integraciju

Nakon više od deset godina, povrat privatne imovine također se bliži kraju s nekoliko stotina privatnih kuća u Hrvatskoj koje su još uvijek zauzete (od početnih otprilike 19.000 kuća). Vlada je učinila prve dobrodošle korake u rješavanju problema koji se javljaju po povratu imovine: popravila je početnu skupinu od 400 kuća koje su oštetili privremeni korisnici. Prepoznala je svoju odgovornost za podmirivanje potraživanja od strane privremenih korisnika za samoinicijativna ulaganja u srpske kuće, za koja vlasnici nisu znali niti su dali svoj pristanak za radove na njihovoj imovini.

Nakon niza godina lobiranja, OEES i međunarodni partneri uspjeli su uvjeriti Vladu da osigura stambeno rješenje za bivše nositelje stanarskih prava koji su pobjegli iz područja koja nisu bila izravno pogođena ratnim aktivnostima (uglavnom veći gradovi poput Zagreba, Splita, Zadra, Osijeka, Karlovca, Siska). Danas ljudi čiji je društvene stanove preuzela država, a koji

žele živjeti u Hrvatskoj, mogu podnijeti zahtjev za dodjelu stana kao naknadu za izgubljeno. R&I pozorno prati provedbu ovog programa, uz praćenje dodjele stanova bivšim nositeljima stanarskih prava s nekada okupiranih područja (što je obuhvaćeno posebnim programom).

R&I aktivan je i u nastojanju da povratnici ostvare pristup različitim pravima, kako bi se bolje uklopili u društvo nakon povratka (to se poglavito odnosi na reguliranje državljanstva i statusa stalno nastanjenih stranaca). Također, Odjel kontaktira s Vladom, lokalnim vlastima i različitim donatorima oko složenih zadaća poboljšanja osnovne infrastrukture. Zbog lobiranja Odjela, u mnogim povratničkim kućama ponovno ima struje, ljudi imaju pristup vodi i voze se boljim cestama.

Christian Loda, voditelj R&I Odjela tijekom posjeta kolektivnom centru u Vojvodini

Europska unija je rješavanje pitanja povratka postavila kao jedan o važnih prioriteta na popisu uvjeta u pretpristupnim pregovorima Hrvatske. Dosta toga je do sada obavljeno, uključujući i važnu regionalnu inicijativu u okviru Sarajevskog procesa u kojem su države pogođene problemom izbjeglica – Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija - odlučile udružiti snage kako bi zatvorile poglavlje o izbjeglicama.

Ipak, neki od aspekata povratka u Hrvatsku još uvijek zahtijevaju odlučne aktivnosti Vlade. Mnogi povratnici predugo čekaju na krov nad glavom, bore se s integriranjem u državu iz koje su pobjegli pod dramatičnim okolnostima. OEES je svjestan kako će za punu integraciju svakog povratnika biti potrebno vrijeme – možda će potrajati i do ulaska zemlje u EU. Međutim, R&I je ustrajan u tomu kako je ključno da se mehanizmi kojima se jamči ta puna integracija uspostave u najkraćem mogućem vremenu.

Magdalena Spalinska,
dužnosnica za povratak i integraciju

Foto galerija

Glavni tajnik OESS-a, Marc Perrin de Brichambaut, govori o ciljevima OESS-a u 2007. godini u Glavnom uredu Misije, 1. ožujka 2007.

Ministar unutarnjih poslova, Ivica Kirin, tijekom posjeta Glavnom uredu Misije govori o postignućima Ministarstva i provedenim reformama tijekom svog mandata, 13. veljače 2007.

Voditelj Misije i bivša glasnogovornica tijekom susreta s ravnateljicom HINE, Smiljanom Škugor-Hrnčević u Glavnom uredu Misije, 31. siječnja 2007.

Španjolski i austrijski veleposlanici, u pratnji voditelja Misije, na terenu u okolici Gospića 28. veljače 2007.

Oproštajni ručak Antonelle Cerasino na kojem su gosti bili ravnatelj HRT-a u odlasku, g. Mirko Galić, državni tajnik u Ministarstvu kulture, predsjednik HND-a i drugi uvaženi hrvatski novinari

Pitanje razminiranja u Hrvatskoj bilo je tema razgovora s Dijanom Pleštinom, savjetnicom za razminiranje pri Ministarstvu vanjskih poslova, 16. siječnja 2007.